Cermaq Norway Salmon AS
8286 Nordfold

Ref 2026/0209

05.10.2026

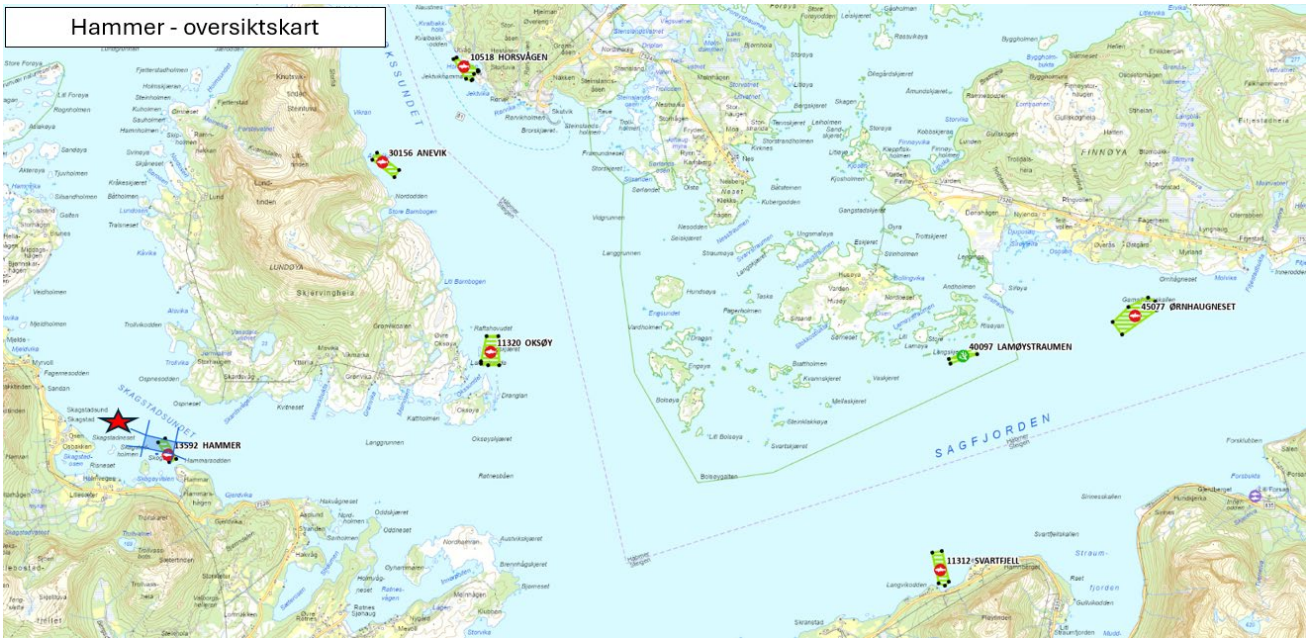
Nordland fylkeskommune
Steigen kommune
Statsforvalteren i Nordland
Fiskeridirektoratet
Kystverket
Mattilsynet

Lokalitet Hammer i Steigen kommune – søknad om endring av anleggsareal/-plassering og økning av biomasse

Cermaq Norway Salmon AS («Cermaq») eier og driver matfisklokaliteten Hammer i Steigen kommune. Vi søker nå om endring av utforming og plassering for anlegget, samt en økning av biomasse til 4.000 tonn. Søknaden omfatter også plassering av en fôrflåte, som skal erstatte dagens fôrautomater. Nedenfor utdypes enkelte viktige forhold knyttet til søknaden.

Søknaden gjelder en videreutvikling av en etablert lokalitet, der anlegget flyttes innenfor avsatt akvakulturareal og tilpasses lokalitetens miljømessige forutsetninger.

Oversikt

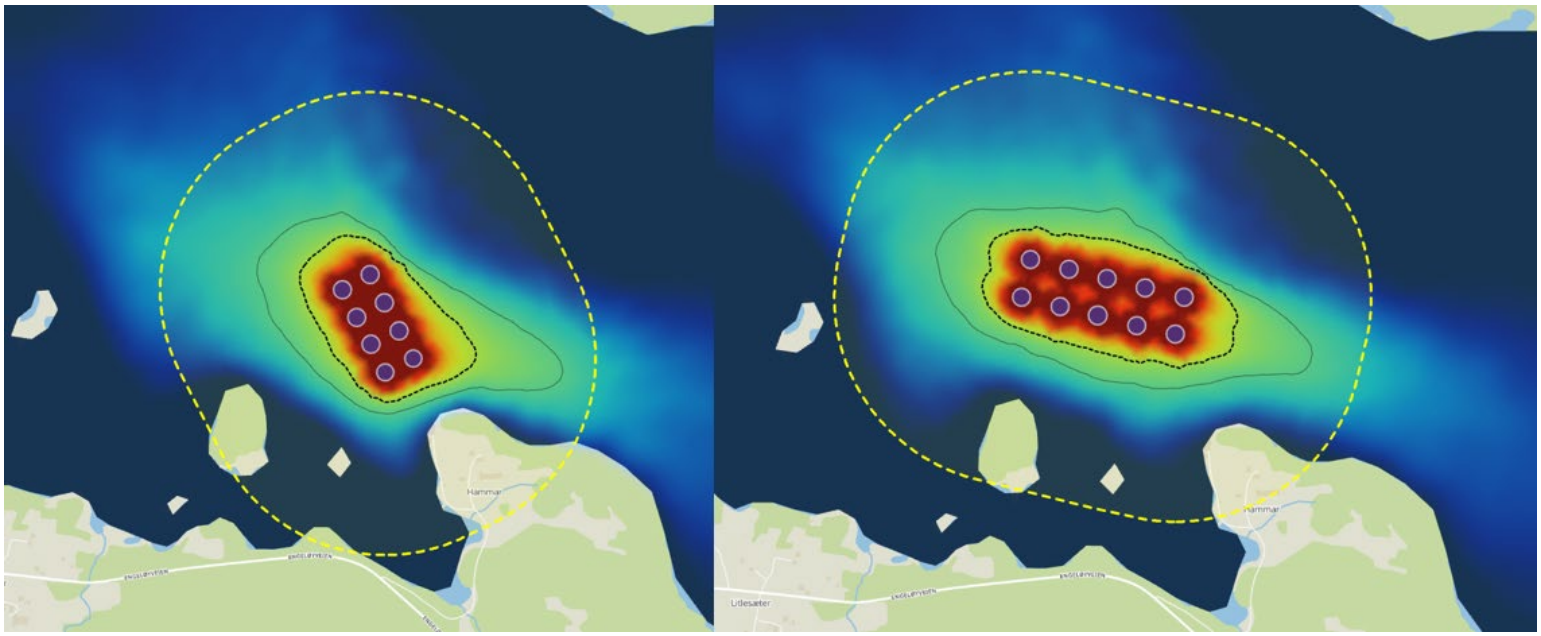
Figur 1: Oversiktsbilde som viser Hammer (rød stjerne) i forhold til lokaliteter i Sagfjorden.

Lokaliteten Hammer ble klarert for oppdrett i 1999, og ligger i Steigen kommune på sørsiden av Skagstadsundet, rett nord for Hammer.

Anleggsplassering og utforming

Ved dagens plassering, med 2 × 4 merder orientert i nordvest-sørøstlig retning, tilsier både driftserfaringer og miljøovervåking at lokaliteten ikke utnyttes optimalt. Under den innerste delen av anlegget er det grunt, og vi har måttet avstå fra å bruke ett av burene på grunn av risiko for punktbelastninger. Driften har derfor i praksis vært begrenset til sju merder, og produksjonen er blitt konsentrert på et mindre areal enn ønskelig.

B-undersøkelsene har siden 2019 vist svært god til god miljøtilstand (tilstand 1-2). I overgangssonen har C-undersøkelsene vist dårlig eller svært dårlig faunatilstand på enkelte stasjoner nær og nord for anlegget, med samlet moderat tilstand i overgangssonen i 2023[1]. Belastningen ser ut til å konsentreres i et forholdsvis lite område nord for anlegget, der spredningsstrømmen er svak. Dette er en viktig grunn til at vi søker om å flytte og utvide anlegget.

Figur 2: Viser spredningsbildet for gjeldende anlegg på 3.600 tonn (til venstre), og omsøkt anlegg på 4.000 tonn (til høyre). Gul sirkel viser avstand på 500 meter fra anleggsrammen. Svart heltrukket linje tilsvarer sedimentering 100 g/m^2 gjennom en full produksjonssyklus. Svart stiplet linje viser AZE-linjen på 330g/m^2.

Cermaq har benyttet den hydrodynamiske strømmodellen Oceanbox for å analysere hvordan organisk materiale fra anlegget spres og sedimenterer i området. Modelleringen er

[1] Akvaplan-niva 2023, rapport 2023 64984.02

benyttet som grunnlag for valg av anleggsutforming, plassering og produksjonsnivå.

Modelleringen viser at spredningsbildet i hovedsak følger de naturlige strømforholdene i området. Sedimenteringen avtar med økende avstand fra anlegget, og nivåene utenfor anleggs- og overgangssonen er generelt lave.

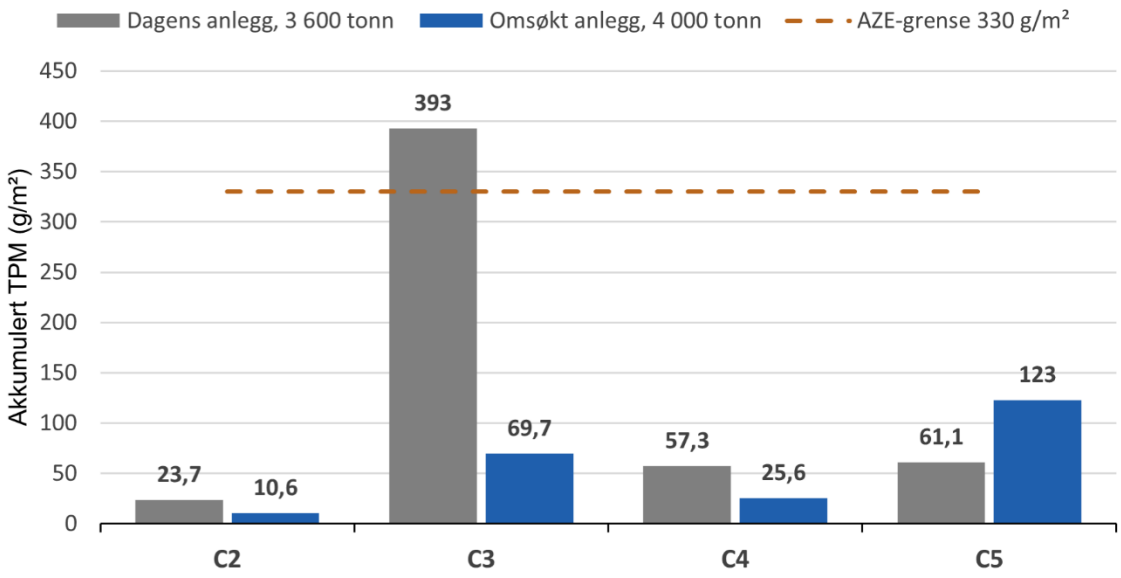
Etter vurdering av flere alternativer ble den omsøkte løsningen valgt. Anlegget har en ramme med 10 bur i 2 rekker à 5 bur orientert i vestlig/nordvestlig-østlig/sørøstlig retning. Størrelsen per bur økes fra 90 x 90 meter til 100 x 100 meter. Økningen fra sju bur i bruk til ti bur, sammen med større bur, gir et vesentlig større areal for spredning av organisk materiale. Til tross for økning i MTB fra 3.600 til 4.000 tonn, vil biomassebelastningen per burareal bli om lag 37 % lavere enn i dagens situasjon. Anlegget flyttes noe lengre ut fra land, men overlapper med eksisterende anlegg i den østlige delen. Dybden under ny ramme er om lag 40 til 90 meter, mot om lag 30 til 80 meter under dagens anlegg.

Anlegget skal driftes fra en fôrflåte, som erstatter dagens fôrautomater. Fôrflåten plasseres sør for anleggsrammen, mellom rammen og Skogøya, med egen fortøyning, og ligger innenfor arealet avsatt til akvakultur i kommuneplanen (se figur 4). Sentral fôring fra flåte, med kameraovervåking i merdene, gir bedre kontroll med fôringen enn dagens fôrautomater og reduserer risikoen for fôrspill. Flåtens posisjon og fortøyning framgår av anleggstegning.

For anleggssonen direkte under anlegget, som overvåkes gjennom B-undersøkelser, viser modelleringen at dagens plassering gir et konsentrert avsetningsmønster. Ved den omsøkte plasseringen fordeles organisk materiale over et større areal og flere merder, samtidig som anlegget flyttes ut i dypere vann med bedre vannutskifting. Resultatet er redusert sedimentering i anleggssonen, selv ved en moderat økning i biomasse til 4.000 tonn.

For overgangssonen, som overvåkes gjennom C-undersøkelser, viser modelleringen at den omsøkte plasseringen gir vesentlig lavere sedimentering enn dagens anlegg. Ved stasjonene C2, C3 og C4 reduseres sedimenteringen med om lag 60-84 %, selv om biomassen økes fra 3.600 til 4.000 tonn. Ved C5 modelleres en mindre økning i sedimenteringen, noe som kan forklares med at stasjonen ligger på grunnere vann i returstrømmens retning. Sedimenteringen ved alle stasjonene ligger likevel på lave nivåer.

Samlet viser modelleringen at den omsøkte plasseringen gir en betydelig bedre fordeling av sedimentering enn dagens anlegg. Effekten oppnås gjennom flere operative merder, større areal for biomassefordeling, større vanndyp og gunstigere strømforhold. Modelleringen indikerer derfor at lokaliteten kan håndtere den omsøkte biomassen på 4.000 tonn med lavere miljøbelastning i overgangssonen enn ved dagens plassering.

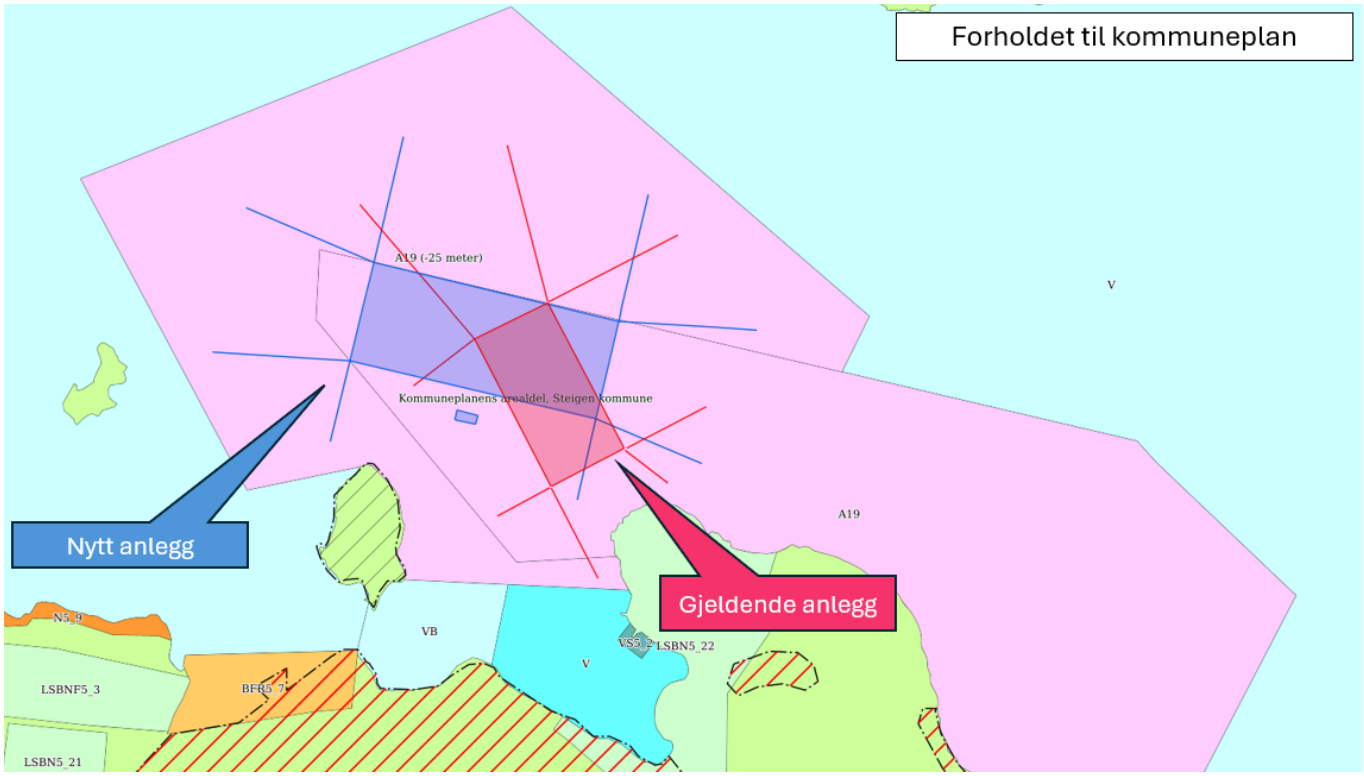

Figur 3: Modellert akkumulert sedimentering (TPM, g/m²) gjennom en full produksjonssyklus ved stasjonene C2–C5. Farge angir anleggsplassering (grå = dagens, blå = omsøkt). Stiplet linje viser AZE-grensen på 330 g/m².

Forholdet til kommuneplan

Cermaq hadde et godt samarbeid med Steigen kommune i arbeidet med gjeldende arealplan fra 2016. For Hammer ble det, etter innspill fra Cermaq, avsatt et areal som åpner for en justering av anleggsplasseringen mot nordvest og lenger ut i sjø. Den omsøkte anleggsplasseringen ligger i sin helhet innenfor arealet avsatt til akvakultur i gjeldende kommuneplan, og er i tråd med de forutsetningene som lå til grunn for arealavklaringen og den ønskede utviklingen av lokaliteten.

Det pågår arbeid med ny arealplan for Steigen kommune, og Cermaq har gitt innspill om utvidelse av akvakulturarealet ved Hammer. På grunn av usikkerhet om tidsplan og utfallet av arbeidet med ny kommuneplan, velger vi å fremme søknaden nå uten å avvente den pågående planprosessen. Vi vil likevel opprettholde forslaget om arealutvidelse for å gi mulighet for framtidige justeringer og videre utvikling av lokaliteten.

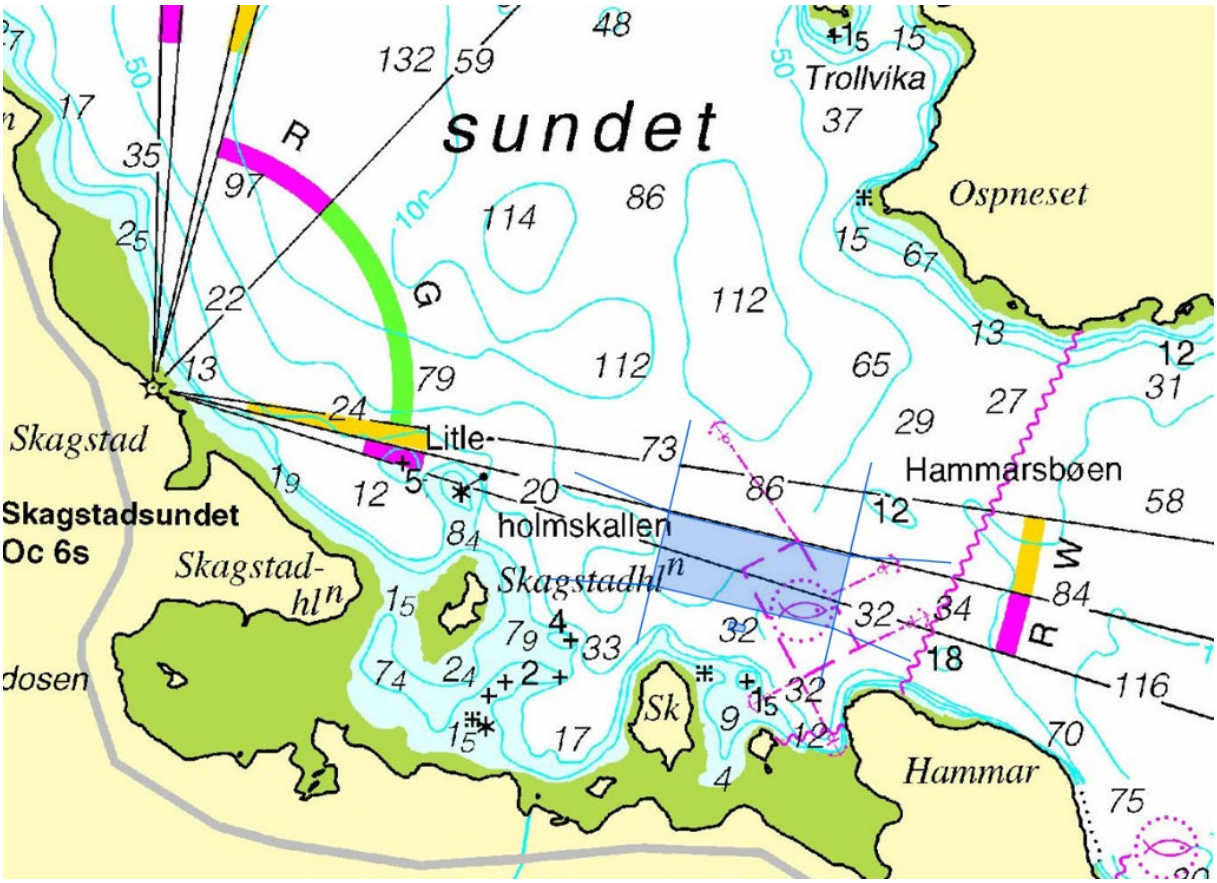
Figur 4: Viser omsøkt anlegg (blått) i forhold til gjeldende arealplan for Steigen kommune. Gjeldende anlegg (rødt) er vist i figur.

Fyrlyktsektor

Godkjent stedfesting i Akvakulturregisteret for dagens anlegg ved Hammer ligger 22 meter innenfor hvit sektor fra Skagstad fyrlykt. I dialog med Kystverket i 2024 ble det avklart at det nordligste hjørnet av eksisterende anlegg ligger om lag 8-9 meter utover i hvit sektor.

Den omsøkte anleggsplasseringen er flyttet noe lenger fra land og samtidig dreid slik at anleggsrammen ligger om lag 10-15 meter på sørsiden av hvit sektor.

Tiltaket innebærer dermed en klar forbedring sammenlignet med dagens situasjon. Mens eksisterende anlegg berører hvit sektor, vil den omsøkte plasseringen ligge fullt ut utenfor denne. Endringen fjerner dermed dagens konflikt med fyrlyktsektoren og gir en mer robust løsning med hensyn til navigasjonssikkerhet og uten å medføre økt påvirkning på ferdselen i området.

Figur 5: Viser omsøkt anleggsplassering (blått) i forhold til eksisterende anlegg slik det er stedfestet i akvakulturregisteret. Videre sees anleggsplassering opp mot sektorlinjer fra Skagstad fyrlykt.

Forundersøkelse

DNV har på oppdrag fra Cermaq utarbeidet forundersøkelse[2] for den nye anleggsplasseringen i tråd med laksetildelingsforskriften § 8-9 og NS 9410:2016. Stasjonsnettet er dimensjonert for en MTB på 5.000 tonn, og rapportene omtaler derfor en søknad om opptil 5.000 tonn. Omsøkt MTB er 4.000 tonn, og undersøkelsen dekker dermed mer enn kravet for omsøkt biomasse.

Bunnkartleggingen viser en del hardbunn i de grunnere områdene mot øst, sør og vest, og mykere i de dypere områdene nord for anlegget. Strømmålinger viser en hovedstrømretning mot vest-nordvest og en returstrøm mot øst-sørøst. Vannutskiftningen er vurdert som god[3].

[2] DNV 2026, rapport 2026-0935

[3] DNV 2026, strømrapport SR-CQ-Hammer-110219753-04-3011-01-001

B-delen av undersøkelsen viser at alle 18 prøvestasjoner i anleggssonen fikk beste tilstand. Resultatene viste naturlige forhold med få tegn til organisk belastning. Med 72 % bløtbunn i anleggssonen anses standard B-metodikk som egnet for videre overvåking av anleggssonen.

C-undersøkelsen i overgangssonen omfattet fem prøvestasjoner og en referansestasjon. Faunaresultatene viste samlet sett god tilstand i overgangssonen: stasjonene HAM-3, HAM-4 og HAM-5 fikk god tilstand, og HAM-2 fikk svært god tilstand. Stasjon C1 (HAM-1), plassert 25 meter fra merdkant der dagens drift gir størst påvirkning, fikk tilstand 2 (god). Gjennomsnittlig nEQR i overgangssonen var god tilstand. De kjemiske parameterne viste i hovedsak lave verdier, med unntak av forhøyet karboninnhold ved HAM-1, noe som er forventet nær et anlegg i drift.

Hydrografimålingene viste svært gode oksygenforhold i bunnvannet ved både prøvestasjon HAM-4 og referansestasjonen, med oksygenmetning tilsvarer tilstandsklasse I – svært god.

Resultatene fra forundersøkelsen viser samlet sett gode miljøforhold ved den omsøkte plasseringen. Bunnforhold, faunaresultater og hydrografiske målinger indikerer at området har gode forutsetninger for den omsøkte driften. Undersøkelsen ble gjennomført i januar og mars 2026, og vil være referanse for overvåkingen av ny plassering.

Lus og fiskevelferd

På Hammer bygger lusekontrollen på forebygging, tett oppfølging og god beredskap. Luselasere (Stingray) benyttes som et sentralt forebyggende tiltak, og lokaliteten er i dag utstyrt med tre lasernoder per merd. Laserne overvåkes og optimaliseres av dedikerte operatører som kontinuerlig vurderer plassering og drift for å oppnå best mulig effekt. Erfaringene fra Hammer viser at høy laserkapasitet og tett oppfølging har bidratt til lave lusetall og redusert behov for mekaniske avlusinger. I 2026 er det ikke registrert overskridelser av lusegrensen på lokaliteten.

Cermaq arbeider systematisk med å redusere risikoen ved nødvendige lusebehandlinger. På Hammer oppstod det i 2026 likevel en velferdshendelse i forbindelse med en mekanisk avlusing, som medførte forhøyet dødelighet. Hendelsen ble varslet til Mattilsynet og gjennomgått internt for å identifisere årsaksforhold og forbedringstiltak. Som følge av dette er prosedyrer for planlegging, gjennomføring og oppfølging av behandlinger revidert, med skjerpede krav til overvåking, behandlingsparametere og oppfølging av dødelighetsutvikling. Endringene er implementert i Cermaqs styringssystem og gjelder for alle lokaliteter og fartøy som utfører slike oppdrag.

Tilstrekkelig brønnbåtkapasitet er en viktig del av beredskapen. Cermaq styrker derfor kapasiteten i 2026 med to nye fartøy som skal benyttes til både slakteoperasjoner og behandlingsoppdrag. Avlusinger planlegges regionalt gjennom en felles avlusningsplan, slik at nødvendige tiltak kan gjennomføres raskt og koordinert.

Den omsøkte anleggsutformingen vil også styrke grunnlaget for effektiv lusekontroll. Biomassen fordeles på ti merder i stedet for sju, noe som gir lavere biomasse per merd og bedre forutsetninger for både laserdrift og annen oppfølging. Ved behov for behandling vil hver operasjon omfatte færre fisk enn i dag, noe som reduserer håndteringsbelastningen og gir større operasjonell fleksibilitet.

Samlet vurderes den omsøkte løsningen å gi gode forutsetninger for å håndtere en MTB på 4.000 tonn samtidig som hensynet til fiskehelse, fiskevelferd og effektiv lusekontroll ivaretas.

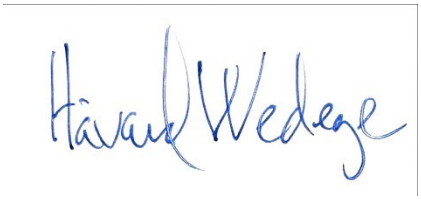
Omsøkt biomasse

Etter Cermaqs vurdering viser både modelleringen og resultatene fra miljøovervåkingen at den omsøkte flyttingen av anlegget, kombinert med økt anleggsareal, vil gi lokaliteten bedre forutsetninger for produksjon. Samtidig tilsier erfaringene fra dagens drift og ønsket om å opparbeide erfaring med den nye plasseringen at en eventuell økning i produksjonen bør skje gradvis. Cermaq søker derfor om en permanent økning til 4.000 tonn MTB i denne omgang. Framtidig miljøovervåking vil gi grunnlag for å vurdere om lokaliteten kan håndtere ytterligere økninger på et senere tidspunkt.

Cermaq vurderer på denne bakgrunn at den omsøkte anleggsplasseringen og biomassen på 4.000 tonn er miljømessig forsvarlig og godt tilpasset lokalitetens forutsetninger.

For øvrig vises det til søknadsskjema og vedlegg levert gjennom Fiskeridirektoratets søknadsportal.

For Cermaq Norway Salmon AS

Håvard Wedege
Lokalitetsutvikler